

JOHANNES

20

De opstanding van Jezus en Zijn
verschijningen aan Maria Magdalena, de
discipelen en Thomas.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/johannes/20

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	De opstanding als hart van het christendom	3 min	4
2	Vier onafhankelijke evangelierverslagen	3 min	5
3	De vrouwen op weg naar het lege graf	4 min	6
4	Petrus, Johannes en Maria bij het graf	2 min	8
5	Verschijsningen in Jeruzalem	2 min	10
6	Latere verschijsningen van Jezus	2 min	11
7	Wie Maria Magdalena werkelijk was	4 min	12
8	Maria waarschuwt Petrus en Johannes	2 min	14
9	Johannes gelooft bij het lege graf	4 min	15
10	Grafdoeken en het verheerlijkte lichaam	3 min	18
11	Maria ziet engelen in het graf	2 min	19
12	Waarom Jezus niet meteen werd herkend	4 min	21
13	Maria herkent Jezus aan Zijn stem	2 min	23
14	Houd Mij niet vast	4 min	24

15	Jezus als God en Zoon van de Vader	5 min	26
16	Maria als eerste getuige van de opstanding	3 min	29
17	Jezus zendt de apostelen uit	2 min	31
18	Wedergeboorte en vervulling met de Geest	4 min	32
19	Het gezag om zonden te vergeven	4 min	34
20	Thomas ontmoet de opgestane Jezus	2 min	36
21	Thomas belijdt Jezus als zijn God	2 min	38
22	Geloven zonder te zien en leven ontvangen	2 min	39
	Om verder te lezen		40

1

De opstanding als hart van het christendom

We zijn natuurlijk bijna helemaal aan het einde gekomen. We zijn in Johannes 20. Er zijn nog maar twee hoofdstukken die we moeten behandelen. Maar in zekere zin heeft Johannes het beste voor het laatst bewaard. Dat moest ook wel zo, want het beste van het verhaal gebeurt aan het einde, wanneer Jezus opstaat uit de dood.

De opstanding van Jezus uit de dood is wat het christendom tot het christendom maakt. Het is niet de Bergrede die het christendom tot het christendom maakt. Het is zelfs niet zozeer het leven van Jezus, hoewel dat beslist niet onbelangrijk is. Het leven van Jezus vormt ook één onlosmakelijk geheel met Zijn dood en opstanding. Het was Zijn zondeloze leven dat Zijn opstanding mogelijk maakte en Zijn dood werkzaam maakte als verzoening voor de zonde. Daar willen we dus niets aan afdoen.

Maar het punt is dat iedere religie een stichter heeft die geleefd heeft. Veel religieuze stichters leidden uitzonderlijke levens — niet zo uitzonderlijk als het leven van Jezus, maar toch opmerkelijk. Natuurlijk hadden alle religies stichters die gestorven zijn. Maar geen enkel ander religieus stelsel ter wereld heeft een stichter die uit de dood is opgestaan, en geen enkel ander stelsel beweert zelfs maar zoiets. Dit ondanks de inhoudsloze beweringen van degenen die de zogenaamde Jezusmythetheorie naar voren brengen: het idee dat het verhaal dat Jezus stierf en weer opstond eenvoudigweg is ontleend aan de heidense mysteriereligies, en dat alle heidense goden van vroegere religies goden waren die stierven en weer opstonden.

Het idee is dat de Egyptische god Horus, de god Mithras, of zelfs Krishna of Bacchus — enkele van deze heidense godheden die vóór de tijd van Christus werden aanbeden — stierven en weer opstonden. Maar ondanks de veelvuldige herhaling van deze beweringen zul je tevergeefs zoeken naar enig bewijs dat dit zo is. In de heidense religies komt het idee van een god die sterft en weer opstaat in de betekenis waarover we het hier hebben, eenvoudigweg niet voor. De Egyptenaren beweerden bijvoorbeeld over Horus dat hij stierf en vervolgens de heer van de onderwereld werd. Hij stond niet op uit de dood. Hij bleef alleen ergens anders voortbestaan.

Het verhaal van Jezus is uniek. Jezus heeft geen enkele concurrent. Het is niet zo dat er een heel buffet aan overtuigingen bestaat die allemaal sterk op elkaar lijken, maar elk een iets andere smaak hebben. Er is maar één Jezus. Er is maar één Persoon die uit de dood is opgestaan en bewezen heeft dat Hij goddelijk is, die bewezen heeft dat Hij de Zoon van God is.

Het verhaal van Zijn opstanding staat in alle Evangeliën. Zonder dat verhaal zouden er geen Evangeliën zijn. Zonder de opstanding uit de dood zouden we werkelijk geen Evangelie hebben. Daarom vormt de opstanding van Christus in elk van de Evangeliën het hoogtepunt en de afsluiting. Elk Evangelie vermeldt het feit dat Jezus uit de dood opstond en daarna aan mensen verscheen.

2

Vier onafhankelijke evangelierverslagen

Het Evangelie van Markus heeft in verschillende handschriften verschillende slotgedeelten. Niet alle handschriften van Markus eindigen op dezelfde manier. De oudste eindigen zelfs zonder een verschijning van Jezus na Zijn opstanding. Het enige wat we werkelijk hebben in de kortste versie van Markus, is dat het graf leeg was en dat engelen bij het graf tegen de vrouwen zeiden dat Jezus was opgestaan. In dat geval hebben we geen verschijningen na de opstanding. Maar de langere slotgedeelten van Markus bevatten een aantal verschijningen, en alle andere Evangeliën natuurlijk ook.

Een van de moeilijke dingen is om de verslagen van de verschijningen van Jezus na Zijn opstanding met elkaar in overeenstemming te brengen. Ik geloof dat dit mogelijk is. Het is niet het gemakkelijkste wat er bestaat, maar het kan worden gedaan en is ook gedaan. Ik weet niet zeker of de manier waarop het gedaan is ieder klein probleem uit de weg ruimt, maar uit de vier Evangeliën kan beslist een redelijke volgorde van gebeurtenissen worden samengesteld.

Als we dat niet zouden kunnen — bijvoorbeeld als we niet genoeg informatie hadden om te weten hoe we de verslagen met elkaar moesten verweven — zou dat niet betekenen dat de Evangeliën fictie brengen. In feite hebben we juist in het gegeven dat de vier Evangeliën moeilijk met elkaar in overeenstemming te brengen zijn, bewijs dat het vier zeer onafhankelijke getuigen zijn. Als ze niet onafhankelijk waren, zouden ze

veel meer op elkaar lijken. Als de ene schrijver afhankelijk was van andere schrijvers, zou hij op zijn minst een deel van de informatie hebben overgenomen, of zijn verslag er ten minste mee in overeenstemming hebben gebracht.

Het feit dat de evangelienschrijvers geen enkele poging hebben gedaan om hun verslagen met elkaar in overeenstemming te brengen, of ze zelfs maar te laten klinken alsof ze met elkaar overeenstemmen, bewijst dat de evangelienschrijvers vier onafhankelijke getuigen zijn. Ze zijn als onafhankelijke getuigen in een rechtszaal, die over iets getuigen en niet hebben gehoord wat de anderen hebben gezegd.

Johannes wist wat de anderen hadden gezegd, en Johannes vulde dat doelbewust aan. De andere evangelienschrijvers waren mogelijk wel, maar mogelijk ook niet bekend met elkaars werk. Er wordt natuurlijk beweerd dat Mattheüs en Lukas het Evangelie van Markus hebben gebruikt. Ik weet niet of dat de beste verklaring is voor de gegevens die men met die theorie probeert te verklaren. Maar het punt is dat we vier getuigen van dezelfde gebeurtenis hebben die duidelijk onafhankelijk van elkaar zijn.

De wezenlijke gebeurtenis is dat Jezus uit de dood is opgestaan, dat Zijn graf leeg was, dat daar engelen waren die Zijn opstanding bekendmaakten, en dat Hij daarna aan een aantal mensen verscheen. Als het moeilijk is om precies te weten in welke volgorde die verschijningen plaatsvonden, is dat een veel kleiner probleem dan het probleem waarvoor de scepticus staat wanneer hij probeert te verklaren hoe vier getuigen het zo sterk over deze zaken eens konden zijn indien deze zaken geen historische basis hadden. Eén ding dat we zouden moeten zeggen, is dat er vier getuigen zijn van het feit dat Jezus na Zijn dood verscheen. Hij verscheen weer levend. In hoofdstuk 20 lezen we dat Maria Magdalena naar het graf komt. Je krijgt de indruk dat ze alleen komt. Toch vertellen de andere evangeliën ons dat er, toen het op zondag, de eerste dag van de week, begon te dagen, een groep vrouwen naar het graf kwam, onder wie Maria Magdalena.

3

De vrouwen op weg naar het lege graf

Laat me je vertellen wat volgens mij een waarschijnlijke volgorde van de gebeurtenissen is, waarbij alle vier de evangeliën met elkaar in overeenstemming worden gebracht. Daarna zullen we bestuderen wat Johannes ons vertelt en zien hoe

dat past in dit grotere beeld dat we uit alle evangeliën krijgen. Volgens mij is dit de beste manier om de evangeliën op dit punt met elkaar in overeenstemming te brengen: Maria Magdalena naderde samen met andere vrouwen heel vroeg in de ochtend het graf, omstreeks zonsopgang op zondagochtend. Ze bespreken onderling hoe ze de steen voor de ingang van het graf weg kunnen laten halen, want ze brengen specerijen mee. Ze hopen het lichaam van Jezus met hun specerijen te eren. Ze willen het lijk nog verder met specerijen behandelen. Dat was een van de manieren waarop ze eer betoonden.

Ze bespreken het probleem hoe ze de steen weg kunnen krijgen. Misschien dachten ze dat ze er met zijn allen hun rug tegen konden zetten. Het lijkt erop dat ze met minstens vier of vijf waren. Of misschien dachten ze dat ze onderweg een man zouden tegenkomen die hen zou helpen de steen te verplaatsen. Maar dat waren ze aan het bespreken.

Toen ze zo dichtbij kwamen dat ze zicht op het graf kregen, konden ze van een afstand zien dat de steen al verplaatst was. Maria Magdalena, en misschien ook de anderen, nam aan dat iemand met het graf had geknoeid en misschien het lichaam had gestolen. Wanneer Maria Magdalena dat ziet, rent ze weg om Petrus en Johannes te vertellen dat iemand het lichaam heeft gestolen. Aanvankelijk gaat ze niet helemaal naar het graf toe. Ze ziet alleen dat het open is, verlaat de andere vrouwen en vertelt de discipelen dat het lichaam van Jezus gestolen is. Die conclusie heeft ze getrokken uit het weinig bewijs dat ze heeft gezien.

De andere vrouwen rennen echter niet weg. Ze gaan naar het graf en wanneer ze daar aankomen, zien ze engelen. De engelen zeggen:

Maar ga heen, zeg tegen Zijn discipelen, en Petrus, dat Hij u voorgaat naar Galilea; daar zult u Hem zien, zoals Hij u gezegd heeft.

MARKUS 16:7

Blijkbaar hadden Jezus en de discipelen eerder besproken dat Hij hen in Galilea zou ontmoeten, kennelijk op een bepaalde plaats. De engelen hoefden niet te zeggen waar. Galilea is een groot gebied. Ze zeiden eenvoudigweg:

Ga de leerlingen vertellen dat Hij ze in Galilea zal ontmoeten, zoals Hij heeft gezegd.

Er moet een ontmoetingspunt zijn geweest waarover Hij eerder met hen had gesproken, maar toen Hij stierf, waren ze dat vergeten of hadden ze het niet langer geloofwaardig gevonden. Nu leeft Hij weer, zegt de engel, en jullie moeten Hem daar ontmoeten.

Dit is merkwaardig, want de vrouwen gaan vervolgens weg om de discipelen te vertellen dat Jezus hen in Galilea zal ontmoeten. Later zien we echter dat Jezus in werkelijkheid aan de discipelen in Jeruzalem verschijnt, zowel op zondagavond, de dag van de opstanding, als een week later. Ze zijn nog steeds in Jeruzalem. Het is vreemd dat de engel zegt dat Hij hen in Galilea zal ontmoeten, terwijl Hij hen diezelfde avond in werkelijkheid in Jeruzalem ontmoet, lang voordat ze de kans zouden hebben om Galilea te bereiken.

Mijn eigen gedachte is dat de engel zei:

Vertel Zijn leerlingen dat Hij ze in Galilea zal ontmoeten. Daarmee bedoelde de engel niet de apostelen, maar alle discipelen in heel Galilea. Ga het nieuws verspreiden onder degenen in Galilea die Zijn discipelen zijn: Hij zal hen in Galilea ontmoeten. Er was misschien een plek, waarschijnlijk een berg, waar alle discipelen die in Galilea woonden Hem zouden ontmoeten, of in elk geval zoveel van hen als deze vrouwen konden vinden. Ze waren zelf Galileeërs. Waarschijnlijk hadden ze een netwerk van vrienden die volgelingen van Jezus waren. Hun werd gezegd dat ze de discipelen moesten gaan bijeenbrengen, maar daarmee werden niet noodzakelijk de apostelen bedoeld, want Jezus zou veel eerder aan hen verschijnen. De apostelen zouden Hem diezelfde avond zien.

4

Petrus, Johannes en Maria bij het graf

Ondertussen vertrekken de vrouwen om de opdracht uit te voeren waarvoor de engelen hen hebben gestuurd, en Maria is aangekomen op de plaats waar Petrus en Johannes verblijven. Ze zegt:

Daarom snelde zij terug en ging naar Simon Petrus en naar de andere discipel, die Jezus liefhad, en zei tegen hen: Ze hebben de Heere uit het graf weggenomen, en wij weten niet waar zij Hem neergelegd hebben.

JOHANNES 20:2

Petrus en Johannes springen op en rennen de deur uit, in de richting van het graf. Maria is een beetje moe, omdat ze die tocht al een keer heeft gemaakt, en ze komt achter hen aan. Ook zij gaat naar het graf, maar zij komen daar als eerste aan.

Ze rennen, en Johannes komt daar als eerste aan. Hij bukt zich en kijkt naar binnen, maar hij gaat niet naar binnen. Petrus komt achter hem aan en rent meteen naar binnen. Dan gaat Johannes ook naar binnen. Ze zien de grafdoeken. Petrus is verbijsterd. Op dat moment gelooft Johannes dat Jezus is opgestaan. Daarna verlaten ze het graf, omdat ze niet weten wat ze verder moeten doen, en gaan ze terug naar de plaats waar ze verblijven.

Nadat zij vertrokken zijn, komt Maria Magdalena, die achter hen aan is gekomen, bij het graf aan. Op dat moment verschijnt Jezus aan haar, zoals het Evangelie van Johannes vermeldt, en zij wordt de eerste die Hem na Zijn opstanding ziet. Daarna zien de vrouwen Hem, want ze zijn onderweg om het de discipelen in Galilea te vertellen, en Hij verschijnt aan hen.

En Hij zegt:

Gegroet!

En zij vallen aan Zijn voeten neer en aanbidden Hem. Dat is wat er vroeg in de ochtend gebeurt. De discipelen Petrus en Johannes komen naar het graf en zien wat daar is. Maria komt daar en ziet Jezus daadwerkelijk. De andere vrouwen hebben een engel gezien en zijn door de engel op pad gestuurd met een boodschap. Maar terwijl ze wegrennen om die boodschap over te brengen, komt Jezus hun onderweg tegemoet.

5

Verschijsningen in Jeruzalem

Later die dag, al weten we niet precies wanneer, verscheen Jezus alleen aan Petrus. We weten dit omdat het in Lukas 24:34 staat en ook in 1 Korinthe 15:5. Er was dus een verschijning aan Petrus waarvan we niet precies weten waar en wanneer die plaatsvond.

Later die dag, in de middag, ontmoeten twee mannen op de weg naar Emmaüs Jezus, maar ze beseffen niet meteen dat Hij het is. Zodra ze Hem herkennen, verdwijnt Hij. Dus rennen ze terug naar Jeruzalem en vertellen de discipelen dat ze Jezus hebben gezien. En de discipelen zeggen:

Die zeiden: De Heere is werkelijk opgewekt en is aan Simon verschenen.

LUKAS 24:34

Terwijl die twee mannen uit Emmaüs nog bij de discipelen in de bovenzaal zijn, is dat blijkbaar het moment waarop Jezus voor het eerst aan hen allemaal verschijnt, behalve aan Thomas. Thomas is er op dat moment niet bij. Jezus verschijnt aan hen, en alle apostelen behalve Thomas hebben Hem nu gezien en aangeraakt en weten dat Hij werkelijk is opgestaan. Dit gebeurt allemaal op dezelfde dag. Alles waarover we tot nu toe hebben gesproken, gebeurde op zondag.

De volgende verschijning van Jezus vond blijkbaar pas de zondag daarop plaats. In de tussentijd hebben de apostelen Thomas over de opstanding verteld, maar hij gelooft het pas wanneer hij het ziet. Jezus verschijnt opnieuw in de bovenzaal aan de discipelen, deze keer terwijl Thomas erbij is, en ook Thomas komt tot geloof.

Chronologisch gezien kwam daarna waarschijnlijk een verschijning in Galilea. De verschijningen waarover we tot nu toe hebben gesproken, vonden allemaal in Jeruzalem plaats. Dat is begrijpelijk, want Jezus werd tijdens het Pascha gekruisigd en daarna volgde het Feest van de Ongezuurde Broden, dat een week duurde en waarvoor de Joden gewoonlijk in Jeruzalem bleven. De discipelen bleven daar dus die week.

Daarom waren ze daar op de zondagavond waarop Jezus opstond en op de zondagavond daarna. Ze bleven een week en een paar dagen in Jeruzalem voordat ze teruggingen naar Galilea.

6

Latere verschijningen van Jezus

Toen ze wel teruggingen naar Galilea, krijgen we het verhaal van Johannes hoofdstuk 21, waar zeven van de apostelen aan het vissen waren. Ze zagen en ontmoetten Jezus aan de oever van het meer, zoals we in hoofdstuk 21 zullen zien. Blijkbaar was het daarna dat Jezus alle discipelen ontmoette, misschien vijfhonderd of meer. Paulus vermeldt dat in 1 Korinthe 15. Hij zegt in 1 Korinthe 15:6 dat Jezus aan vijfhonderd mensen tegelijk verscheen. Dat was waarschijnlijk de verschijning waarover we aan het einde van Matteüs lezen, waar Hij de discipelen op een berg in Galilea ontmoette. Dat vertelt Matteüs ons in Matteüs 28. Op een berg in Galilea ontmoette Hij de discipelen en gaf Hij hun wat wij de Grote Opdracht noemen. Dat was waarschijnlijk het moment waarop vijfhonderd of meer mensen Hem zagen.

Daarna is er een verschijning aan Jakobus, de broer van Jezus, die niet is opgetekend. Jakobus was tot dat moment een ongelovige. Ik zeg dat die niet is opgetekend, en misschien vraag je: ‘Hoe weten we er dan van?’ Er wordt op gezinspeeld in 1 Korinthe 15:7. Paulus zei:

Daarna is Hij verschenen aan Jakobus, daarna aan alle apostelen.

1 KORINTHE 15:7

Verder hebben we daar geen informatie over. Maar na deze bijeenkomst met de vijfhonderd die Hem zagen, verscheen Hij aan Zijn broer Jakobus.

Dan is er nog één andere verschijning die wel is opgetekend, op de Olijfberg, opnieuw in Judea. Dat was de gelegenheid waarbij Jezus naar de hemel opsteeg, maar toen gaf Hij ook nog een andere opdracht. In totaal zijn er dus ongeveer veertien verschillende verschijningen van Jezus na Zijn opstanding, en dit is de vermoedelijke volgorde daarvan.

Johannes houdt zich voornamelijk bezig met de vroegste verschijningen en vervolgens met een van de latere in Galilea. Alle verschijningen in Johannes hoofdstuk 20 vinden plaats in Jeruzalem, en de verschijning in hoofdstuk 21 vindt plaats in Galilea. Lukas concentreert zich op de verschijningen in Jeruzalem. Mattheüs en Markus concentreren zich op die in Galilea, en Johannes heeft van beide wat. Hij heeft verschijningen in Jeruzalem in Johannes hoofdstuk 20 en een verschijning in Galilea in hoofdstuk 21.

7

Wie Maria Magdalena werkelijk was

Op de eerste dag van de week kwam Maria Magdalena vroeg naar het graf. We weten dat ze niet alleen was, omdat de andere Evangelieën zeggen dat er andere vrouwen bij haar waren. Maar dat is voor Johannes niet belangrijk genoeg om naar voren te brengen, omdat hij zich op de ervaring van Maria wil richten.

Het is interessant hoeveel we menen te weten over Maria Magdalena. Vóór het lijdensverhaal is ze nergens in het Evangelie van Johannes genoemd. Ze werd genoemd als een van de vrouwen die op een afstand toekeken hoe Jezus stierf, en nu is zij degene die naar het graf komt. Daarvóór werd ze in het Evangelie van Johannes helemaal niet genoemd.

In de synoptische evangeliën wordt zij tijdens het optreden van Jezus maar één keer genoemd, opnieuw in een lijst van vrouwen. In Lukas, ik denk in hoofdstuk 8, wordt haar naam genoemd samen met andere vrouwen. Dat waren welgestelde vrouwen die Jezus en de apostelen financieel ondersteunden. Het optreden van Jezus werd voornamelijk ondersteund door een groep welgestelde vrouwen, en Maria Magdalena was een van hen. Op die ene plaats waar zij in Lukas wordt geïntroduceerd, wordt ons verteld dat Jezus zeven duivels, zeven demonen, uit haar had uitgedreven.

Uit haar. We hebben geen verslag van die gebeurtenis. Er wordt ons alleen verteld dat het gebeurd was. We weten dus heel weinig over Maria Magdalena, afgezien van het verhaal dat we nu lezen. En toch wordt het zo beeldend verteld dat we bijna het gevoel krijgen dat we de vrouw kennen. Zoals ik al zei, is haar naam hiervoor alleen in lijsten

voorgekomen, lijsten van vrouwen. En de enige informatie die we over haar hadden, is dat zij Jezus financieel ondersteunde en dat Hij bij een eerdere gelegenheid zeven demonen uit haar had uitgedreven. Maar dat is alles.

Soms wordt volgens de overlevering verteld dat zij een zondige vrouw was. In de populaire verbeelding wordt zij soms vereenzelvigd met de zondige vrouw die in het huis van Simon de Farizeeër de voeten van Jezus waste. Maar dat is uitsluitend een rooms-katholieke traditie. Het idee dat zij een prostituee was of dat zij een grote zondares was, ontstond eigenlijk door een vergissing van een van de pausen tijdens een preek. Ik denk dat het paus Gregorius was, als ik mij niet vergis. Hij hield een preek waarin hij Maria Magdalena aanduidde als die prostituee die de voeten van Jezus met haar tranen en haar haar waste. Maar hij vergiste zich. De Bijbel zegt helemaal niets van dien aard over haar. Er staat niets in de Bijbel waaruit blijkt dat Maria een prostituee was of dat zij een slecht mens was.

Misschien wekt het feit dat Jezus zeven demonen uit haar uitdreef de indruk dat zij een slecht mens was. Maar ten eerste weten we niet hoe zij door demonen bezeten raakte. We weten niet of zij iets slechts had gedaan waardoor zij in die toestand terechtkwam, of dat zij een slachtoffer was, zoals sommige andere mensen die niets bewust hebben gedaan om door demonen bezeten te raken. We weten ook niet of zij slechte dingen deed terwijl zij door demonen bezeten was. Bezetenheid door demonen lijkt zich meer te uiten in onberekenbaar gedrag, in krankzinnigheid, en niet noodzakelijk in immoreel gedrag. Er staat dus niets in de Bijbel waaruit blijkt dat Maria een bijzonder immorele vrouw was. Als zij dat wel was, had zij misschien des te meer reden om Jezus lief te hebben, want:

Daarom zeg Ik u: Haar zonden, die veel waren, zijn haar vergeven, want zij heeft veel liefgehad; maar aan wie weinig vergeven wordt, die heeft weinig lief.

LUKAS 7:47

Maar we weten niet of dat bij haar het geval was.

8

Maria waarschuwt Petrus en Johannes

We weten vrijwel niets over haar, behalve wat we in dit hoofdstuk vinden. En toch wordt het hoofdstuk zo beeldend en realistisch verteld dat je het gevoel hebt dat je erbij bent. Je hebt het gevoel dat je deze vrouw kent. We gaan ons hier dus op haar ervaring concentreren en laten het feit buiten beschouwing dat er aanvankelijk andere vrouwen bij haar waren toen zij naar het graf ging. Maar blijkbaar ging zij bij hen vandaan toen zij van een afstand zag dat de steen weggerold was.

Er staat:

En op de eerste dag van de week ging Maria Magdalena vroeg, toen het nog donker was, naar het graf, en zij zag dat de steen van het graf weggenomen was. Daarom snelde zij terug en ging naar Simon Petrus en naar de andere discipel, die Jezus liefhad, en zei tegen hen: Ze hebben de Heere uit het graf weggenomen, en wij weten niet waar zij Hem neergelegd hebben.

JOHANNES 20:1-2

Merk op dat er staat:

‘Wij weten niet.’ Dat wijst erop dat zij niet alleen was. En dat was zij ook niet. De andere evangeliën vertellen ons dat er andere vrouwen bij haar waren. Johannes heeft dat niet vermeld, eenvoudigweg omdat het niet zijn bedoeling is al die bijzonderheden te geven. Maar alleen al het feit dat zij zegt:

De woorden ‘wij weten niet’ betekenen dat zij niet alleen was toen ontdekt werd dat het graf open was. Zij was echter niet dichtbij genoeg gekomen om de engelen te zien of de aankondiging te horen die daar aan de andere vrouwen werd gedaan. In plaats daarvan rende zij impulsief weg om het aan Petrus en Johannes te vertellen.

Petrus dan ging naar buiten, en de andere discipel, en zij kwamen bij het graf. En die twee liepen samen, maar de andere discipel snelde vooruit, sneller dan Petrus, en kwam als eerste bij het graf.

JOHANNES 20:3-4

Dat Johannes sneller liep dan Petrus kwam waarschijnlijk eenvoudigweg doordat hij de jongere discipel was, en niet doordat hij enthousiaster was dan Petrus. Petrus was waarschijnlijk een grote man. Misschien bewoog hij wat langzamer dan Johannes omdat Petrus groot was. In het volgende hoofdstuk zien we dat hij in zijn eentje een net met 153 vissen aan land trekt. Blijkbaar deed hij dat zelf. Hij trok het hele net met zoveel vissen erin. De vangst was te zwaar voor alle mannen in de boot om hem aan boord te trekken. En toch kon Petrus hem aan land slepen toen hij eenmaal vaste grond onder zijn voeten had. Hij moet een behoorlijk gespierde man zijn geweest, en waarschijnlijk een grote man, en misschien was hij niet zo snel ter been als Johannes. Johannes komt dus als eerste bij het graf.

9

Johannes gelooft bij het lege graf

En toen hij vooroverboog, zag hij de doeken liggen, maar toch ging hij er niet in. Simon Petrus dan kwam en volgde hem, en ging het graf wel binnen en zag de doeken liggen. En de zweetdoek, die op Zijn hoofd geweest was, zag hij niet bij de doeken liggen maar afzonderlijk, opgerold, op een andere plaats.

JOHANNES 20:5-7

In het Grieks duidt dit woord specifiek op een zweetdoek, iets wat om het gezicht werd gewikkeld.

Toen ging ook de andere discipel, die het eerst bij het graf gekomen was, naar binnen, en hij zag het en geloofde. Want zij kenden de Schrift nog niet dat Hij uit de doden moest opstaan. De discipelen dan gingen weer naar huis.

JOHANNES 20:8-10

Maria loopt dus een eind achter hen aan. Ze rent niet, want ze is die ochtend al een keer bij het graf geweest en weer teruggelopen. Ze loopt gewoon neerslachtig naar het graf toe en huilt waarschijnlijk. Petrus en Johannes zijn teruggerend naar het graf en zijn alweer vertrokken voordat zij daar terugkomt.

Wat zagen ze nu eigenlijk? Er staat dat Johannes geloofde toen hij deze dingen zag. Er staat niet dat Petrus geloofde. Er staat dat ze de Schrift nog niet kenden, namelijk dat Hij uit de doden moest opstaan. Er staat niet Schriften, in het meervoud. Het kan zijn dat Johannes één bepaalde Schriftplaats uit het Oude Testament in gedachten heeft. We weten niet welke, want in de Schrift van het Oude Testament staat nergens rechtstreeks dat Jezus uit de doden zou opstaan. We weten dat Jezus zei:

Want zoals Jona drie dagen en drie nachten in de buik van de grote vis was, zo zal de Zoon des mensen drie dagen en drie nachten in het hart van de aarde zijn.

MATTHEÛS 12:40

Het kan zijn dat dit werd beschouwd als een van de belangrijkste oudtestamentische voorafbeeldingen die voorspelden dat Jezus uit de doden zou opstaan. Of sommigen hebben gedacht dat het verwijst naar Hosea, hoofdstuk 6, vers 2, waar staat:

Na twee dagen zal Hij ons levend maken, op de derde dag zal Hij ons doen opstaan en zullen wij voor Zijn aangezicht leven.

HOSEA 6:2

Al is het gezien de context de vraag of dat naar de opstanding van Christus verwijst.

Ook wordt in Jesaja 53 de derde dag niet genoemd, maar er staat wel dat de Messias zou sterven, dat Hij zou worden afgesneden uit het land van de levenden. Maar vervolgens staat er dat God Zijn dagen zou verlengen. Jesaja 53 wordt heel vaak aangehaald in het Nieuwe Testament. Midden in Jesaja 53:8 staat:

Hij is uit de angst en uit het gericht weggenomen, en wie zal Zijn leeftijd uitspreken? Want Hij is afgesneden uit het land van de levenden. Om de overtreding van mijn volk is de plaag op Hem geweest.

JESAJA 53:8

Het gaat er dus over dat Hij sterft voor de zonden van Zijn volk. Maar vervolgens staat er in vers 10:

Maar het behaagde de HEERE Hem te verbrijzelen, Hij heeft Hem ziek gemaakt. Als Zijn ziel Zich tot een schuldoffer gesteld zal hebben, zal Hij nageslacht zien, Hij zal de dagen verlengen; het welbehagen van de HEERE zal door Zijn hand voorspoedig zijn.

JESAJA 53:10

Zijn dagen verlengen nadat Hij gedood is? Hoe kan dat? Wij zouden dat natuurlijk zien als een verwijzing naar de opstanding.

Er staat niet bijzonder veel in het Oude Testament dat rechtstreeks spreekt over Jezus Die op de derde dag opstaat, hoewel Paulus vond dat dit er wel stond. In 1 Korinthe 15 vat hij een gedeelte samen van het Evangelie dat hij eerder aan de Korintheïers had verkondigd. In vers 3 staat:

Want ik heb u ten eerste overgeleverd wat ik ook ontvangen heb, dat Christus gestorven is voor onze zonden, overeenkomstig de Schriften, en dat Hij begraven is, en dat Hij opgewekt is op de derde dag, overeenkomstig de Schriften,

1 KORINTHE 15:3-4

Dat wil zeggen dat de opstanding van Jezus op de derde dag overeenkomstig de profetische Schriften was.

Het is niet helemaal duidelijk aan welke Schriften uit het Oude Testament de apostelen dachten wanneer ze spraken over de Schriften die zeggen dat Jezus uit de doden zou opstaan. Maar op dit tijdstip begrepen de discipelen de Schriften niet waaruit bleek dat Jezus uit de doden moest opstaan. Er kunnen dus Schriftplaatsen zoals Jesaja 53:10 of Hosea 6:2 zijn, of mogelijk Jona, die zij toen nog niet op die manier zagen, maar die ze later wel zo gingen zien.

10

Grafdoeken en het verheerlijkte lichaam

Wat Petrus en Johannes in het graf zagen, waren grafdoeken. Maar dat is op zichzelf al veelzeggend. Het was iets raadselachtigs, want het lichaam was weg, maar de grafdoeken lagen er nog. Vergeet niet dat ze een dood lichaam niet zomaar in een laken wikkelden. Ze maakten iets wat bijna op een mummie leek, met stroken stof die eromheen werden gewikkeld, zoals je iets met ducttape zou omwikkelen. Er waren dus al die afzonderlijke stroken, die min of meer aan elkaar waren gekleefd met specerijen en dergelijke. Hij was dus in een heleboel stukjes en stroken stof gewikkeld. Het was geen kledingstuk dat je gewoon kon uittrekken en achterlaten. Het zou heel veel tijd kosten om alles af te wikkelen. Een grafrover zou dus niet de tijd nemen om het af te wikkelen en een naakt lichaam mee te nemen. Als ze het graf wilden beroven, zouden ze het lichaam gewoon pakken en meenemen, en dan zouden de grafdoeken er niet liggen.

Bovendien staat er dat de hoofddoek die om Zijn hoofd had gezeten, opgerold op een afzonderlijke plaats lag. Het leek er bijna op dat iemand hem had opgevouwen en neergelegd. Dit was geen overhaaste grafroof. Het zag ernaar uit dat de grafdoeken nog intact lagen op de plek waar ze op de stenen bank hadden gelegen waarop het lichaam was neergelegd, en dat iemand de tijd had genomen om de hoofddoek op te vouwen en daar neer te leggen. Hij liet geen rommel achter. Dit is eenvoudigweg niet het soort bewijsmateriaal waarvoor gemakkelijk een verklaring te geven is.

Toen Lazarus uit de dood werd opgewekt, kwam hij nog helemaal in doeken gewikkeld uit het graf. De reden daarvoor is dat zijn fysieke lichaam eenvoudigweg weer tot leven was gebracht en door die grafdoeken werd belemmerd. Jezus zei:

Maak hem los en laat hem gaan.

Het opstandingslichaam van Jezus was echter niet zoals dat van Lazarus. Het was niet slechts een reanimatie van Zijn fysieke, natuurlijke lichaam. Het was veeleer een verheerlijking van Zijn lichaam tot een bovennatuurlijke vorm. Zo zien we later, bij sommige verschijningen van Christus aan de discipelen na Zijn opstanding, dat Hij een kamer kon binnengaan terwijl de deuren op slot waren. Kennelijk kon Hij door vaste voorwerpen heen gaan. Kennelijk kon Hij door de grafdoeken heen gaan en ze daar laten liggen. Zijn lichaam kon er dwars doorheen komen en ze achterlaten.

Wat Hij daarna droeg toen Hij aan hen verscheen, weten we niet. Dit is duidelijk een wonderbaarlijke situatie. God kan Hem op wonderbaarlijke wijze kleding hebben gegeven. Misschien had Hij een gewaad aan of zoiets. Daar krijgen we geen enkele beschrijving van, maar Hij had Zijn grafdoeken niet meer aan. Hoe dan ook, zij zagen het bewijs, maar wisten niet wat ze ervan moesten denken. Alleen Johannes geloofde op dat moment, zo staat er. Johannes was de eerste die geloofde. Hij is de enige die geloofde zonder eerst Jezus te zien. Maar hij zag wel iets. Hij zag de grafdoeken, en toen hij de aanwijzingen met elkaar in verband bracht, raakte hij ervan overtuigd dat Jezus inderdaad uit de dood moest zijn opgestaan. De andere discipelen geloofden pas toen ze Hem zagen. We denken soms aan Thomas als de ongelovige Thomas, omdat hij pas geloofde toen hij zag. Maar de andere discipelen geloofden ook pas toen ze zagen. Behalve Johannes moesten ze allemaal Jezus zien voordat ze geloofden dat Hij was opgestaan. Thomas had alleen de pech dat hij er niet bij was toen Hij de eerste keer verscheen, en daarom duurde het bij hem langer.

11

Maria ziet engelen in het graf

Nu vers 11:

Maar Maria stond huilend buiten bij het graf en terwijl zij hilde, boog zij voorover in het graf,

JOHANNES 20:11

net zoals Johannes had gedaan. Johannes ging niet naar binnen totdat Petrus hem in volle vaart voorbij was gerend. Petrus is altijd onstuimiger en denkt er niet aan om te stoppen of wat dan ook. Hij rent Johannes gewoon voorbij, zo het graf in. Als hij eenmaal binnen is, volgt Johannes hem naar binnen. Maria is, net als Johannes, wat terughoudender om naar binnen te gaan, maar ze kijkt naar binnen:

en zij zag twee engelen in witte kleding zitten, een aan het hoofdeinde en een aan het voeteneinde van de plaats waar het lichaam van Jezus gelegen had;

JOHANNES 20:12

Blijkbaar wist ze op dat moment niet dat het engelen waren. Ze zeiden tegen haar:

en die zeiden tegen haar: Vrouw, waarom huilt u? Zij zei tegen hen: Omdat ze mijn Heere weggenomen hebben, en ik weet niet waar ze Hem neergelegd hebben.

JOHANNES 20:13

En zij zei tegen hen:

En op de eerste dag van de week ging Maria Magdalena vroeg, toen het nog donker was, naar het graf, en zij zag dat de steen van het graf weggenomen was. Daarom snelde zij terug en ging naar Simon Petrus en naar de andere discipel, die Jezus liefhad, en zei tegen hen: Ze hebben de Heere uit het graf weggenomen, en wij weten niet waar zij Hem neergelegd hebben.

JOHANNES 20:1-2

Daar gaven ze haar geen antwoord op. Ze zeiden niet tegen haar wat ze tegen de andere vrouwen zeiden, namelijk:

Hij is opgestaan.

Dat hoefden ze niet te doen. Jezus had deze openbaring voor Zichzelf voorbehouden, zodat Hij persoonlijk aan haar kon verschijnen.

En toen zij dit gezegd had, keerde zij zich naar achteren en zag Jezus staan, maar zij wist niet dat het Jezus was.

JOHANNES 20:14

12

Waarom Jezus niet meteen werd herkend

maar ze wist niet dat het Jezus was. Waarom wist ze niet dat het Jezus was? Dit is een van de merkwaardigheden van veel verschijningen na de opstanding: mensen herkenden Hem vaak helemaal niet, of ze herkenden Hem min of meer.

Wanneer ik zeg dat ze Hem min of meer herkenden, zul je in hoofdstuk 21 zien dat de zeven discipelen die enorme hoeveelheid vis hebben gevangen, aan land gaan en met Jezus ontbijten. Daar staat deze merkwaardige zin:

Jezus zei tegen hen: Kom, gebruik de maaltijd. En niemand van de discipelen durfde Hem te vragen: Wie bent U? want zij wisten dat het de Heere was.

JOHANNES 21:12

Wat een bizarre uitspraak is dat. Niemand van hen durfde het Hem te vragen. Zoals dat is verwoord, klinkt het beslist alsof ze het wilden vragen, maar het niet durfden. Maar er staat dat dit kwam doordat ze wisten dat het de Heere was.

Als ze wisten dat het de Heere was, waarom wilden ze het Hem dan vragen? Waarom zouden ze Hem willen vragen:

Wie bent U?

JOHANNES 21:12

als ze wisten dat het de Heere was? Er is daar duidelijk sprake van enige dubbelheid. Ze hebben min of meer het gevoel: 'Natuurlijk is het de Heere. Wie zou het anders zijn? We kunnen de gaten in Zijn handen en Zijn voeten zien, en we herkennen Zijn stem en dat alles, maar er is iets anders aan Hem.'

Misschien voelt het gewoon onwerkelijk. Misschien lijken ze zich af te vragen of ze daar echt zijn, of ze werkelijk in de aanwezigheid van Jezus zijn. Ze hadden Hem tenslotte enkele dagen eerder zien sterven, en nu zitten ze in Zijn aanwezigheid en praat Hij met hen.

Zo was het ook nadat mijn vrouw stierf. Er waren een paar nachten waarop ik werkelijk droomde dat ze terugkwam. Niet dat ze uit de dood opstond, maar dat ze uiteindelijk helemaal niet was omgekomen. In de paar weken nadat ze was gestorven, had ik enkele dromen waarin ik ergens naartoe ging en zij daar bleek te zijn. Het bleek dat ze niet was gestorven. Het was alleen maar een onjuist bericht geweest dat ze was gestorven. Natuurlijk zag ik haar dood toen ze stierf, maar in een droom zijn de dingen anders. In de droom is het zoiets als: 'O, ik dacht dat je dood was.' En zij zegt: 'Nee, ik ben gewoon hier.' Het was zo'n droom die voortkwam uit wensdenken.

Maar in de droom lijkt het allemaal zo onwerkelijk. Je hebt je aangepast aan het idee dat deze persoon dood is. Je zult diegene nooit meer zien. En dan is die persoon daar ineens in de droom. Je zou zoiets hebben van: 'Wauw, wat is dat vreemd!' Toen de discipelen Jezus zagen, herkenden ze Hem blijkbaar min of meer, maar waren ze er tegelijkertijd niet helemaal zeker van. Of ze waren er eigenlijk wel zeker van, maar wisten gewoon niet goed wat ze ervan moesten denken. Het moet zijn geweest alsof ze in een droomachtige, onwerkelijke gemoedstoestand verkeerden.

De twee mannen op de weg naar Emmaüs hadden Jezus tijdens Zijn leven gezien, maar herkenden Hem niet gedurende de hele tijd dat ze met Hem naar Emmaüs liepen. Pas bij het breken van het brood herkenden ze Hem, en toen verdween Hij. Zo werd Hij na Zijn opstanding van tijd tot tijd niet onmiddellijk herkend.

In dit specifieke geval van Maria wordt echter soms geopperd dat Hij er niet werkelijk anders uitzag. Het kwam er eerder door dat haar ogen vol tranen stonden. Dit wordt heel vaak geopperd. Er wordt ons verteld dat ze huilde. Haar ogen stonden vol tranen. Ze kon niet goed zien. Door haar tranen zag ze alles min of meer wazig en kon ze niet goed onderscheiden wie het was. Dat is mogelijk.

Maar mogelijk is er ook iets wat nog eenvoudiger is. Ze bukte zich en keek het graf in. Ze zit laag bij de grond en kijkt de opening in. Hij staat achter haar, en ze draait zich om en ziet Hem daar staan. Misschien heeft ze Zijn gezicht niet meteen gezien. Zij zit hier op deze hoogte en Hij staat hierboven. Ze draait zich om en ziet dat daar een man staat. Ze huilt en kijkt niet onmiddellijk omhoog om te zien wie het is. Ze weet niet dat Hij het is. Als je je omdraaide terwijl je zo laag bij de grond zat en achter je een paar benen zag, zou je ook niet onmiddellijk weten wie er achter je stond. We weten niet of Hij onherkenbaar was of dat ze eenvoudigweg niet meteen naar Zijn gezicht keek.

13

Maria herkent Jezus aan Zijn stem

Jezus zei tegen haar:

en die zeiden tegen haar: Vrouw, waarom huilt u? Zij zei tegen hen: Omdat ze mijn Heere weggenomen hebben, en ik weet niet waar ze Hem neergelegd hebben.

JOHANNES 20:13

Dit is hetzelfde als wat de engelen hadden gevraagd, maar Jezus zou verdergaan waar zij waren opgehouden.

Jezus zei tegen haar: Vrouw, waarom huilt u? Wie zoekt u? Zij dacht dat het de tuinman was, en zei tegen Hem: Mijnheer, als u Hem weggedragen hebt, zeg mij dan waar u Hem neergelegd hebt en ik zal Hem weghalen.

JOHANNES 20:15

Blijkbaar dacht ze dat iemand het misschien lastig had gevonden dat Jezus in dit specifieke graf lag. Het was een rijk graf. Het was het eigen graf van Jozef van Arimathea, het graf van een rijke man. Misschien dacht ze: 'Jezus was een eenvoudige man. Misschien heeft iemand besloten dat ze Hem niet in hun dure graf wilden hebben, en hebben ze Hem ergens anders heen gebracht en Hem ergens gedumpt.' Ik

weet niet wat ze dacht, maar ze dacht beslist niet dat Hij uit de dood was opgestaan. Daarom stroomden er waarschijnlijk allerlei andere mogelijke verklaringen door haar hoofd, zo veel als ze er maar kon bedenken.

Toen zei Jezus tegen haar:

Maria!

Ze draaide zich om en zei tegen hem: Rabboeni! Dat betekent: Meester.

Rabboni is in wezen hetzelfde woord als rabbi, misschien een wat meer liefdevolle vorm van het woord. Rabbi betekent ‘mijn leraar’ of ‘mijn meester’. Ze herkende Zijn stem. Sommigen denken dat Hij haar naam uitsprak op de kenmerkende manier waarop zij Hem haar naam vaker had horen uitspreken. Of misschien duurde het eenvoudigweg tot dit moment voordat ze opkeek en zag dat Hij het was, toen Hij haar naam noemde.

Jezus zei tegen haar:

14

Houd Mij niet vast

Jezus zei tegen haar: Houd Mij niet vast, want Ik ben nog niet opgevaren naar Mijn Vader, maar ga naar Mijn broeders en zeg tegen hen: Ik vaar op naar Mijn Vader en uw Vader, en naar Mijn God en uw God.

JOHANNES 20:17

Zijn uitspraak tegen haar, ‘Do not cling to Me’, is hier beter weergegeven dan in de King James. In de King James Version staat: ‘Touch Me not, for I have not yet ascended to My Father.’ De vertaling ‘touch Me not’ is op zichzelf mogelijk, maar is in dit geval waarschijnlijk niet juist. Het werkwoord hier is hapto. Je zou het schrijven als H-A-P-T-O, hapto. Dat woord betekent in het Grieks ‘aanraken’. Het betekent ook ‘zich aan vastklampen’. In sommige contexten betekent het een vuur aansteken: met

een vlam een hoop aanmaakhout aanraken en zo een vuur aansteken. In dit geval gaat het duidelijk niet over het aansteken van een vuur, dus betekent het óf ‘aanraken’ óf ‘zich aan vastklampen’.

De King James koos voor ‘touch’ — ‘Touch Me not, for I have not yet ascended to My Father.’ Deze formulering heeft veel mensen geleid tot een interpretatie die volgens mij onjuist is. Ze hebben gezegd: ‘Jezus kon, nadat Hij uit het graf was gekomen, niet lichamelijk worden aangeraakt totdat Hij naar de Vader zou opstijgen en het voorafbeeldende handelen van de hogepriester zou vervullen, die het Heilige der Heiligen binnenging en het bloed op het verzoendeksel sprenkelde. Jezus moest dat nog doen. Hij kon niet worden aangeraakt omdat Zijn opstandingslichaam gereinigd was, en Hij mocht niet door menselijke aanraking verontreinigd worden voordat Hij de hemel binnenging en Zijn bloed op het verzoendeksel sprenkelde. Daarna kon Hij worden aangeraakt.’

Ze wijzen erop dat kort daarna, diezelfde ochtend, de andere vrouwen die op weg waren om de discipelen te vertellen dat ze Hem in Galilea moesten ontmoeten, Hem tegenkwamen. Ze grepen Zijn voeten vast, en Hij zei niet tegen hen dat ze Hem niet mochten aanraken. Met andere woorden, ze raakten Hem wel aan. Jezus zei volgens deze opvatting tegen Maria:

Raak Mij niet aan, want Ik ben nog niet naar Mijn Vader opgestegen.

Velen hebben daarom geopperd dat Hij kort daarna naar de hemel is opgevaren. Dat zou gebeurd zijn tussen Maria’s ontmoeting met Hem en de ontmoeting van de andere vrouwen, wellicht minder dan een uur later. In de hemel zou Hij het bloed op het verzoendeksel hebben gesprenkeld en vervolgens zijn teruggekomen. Toen mocht Hij wel worden aangeraakt. Zo hebben sommige mensen het opgevat.

Volgens mij is dat zeer ingewikkeld en onnodig. Hij doet niet een of andere mystieke uitspraak die inhoudt dat Hij op dit moment niet aangeraakt kon worden, maar wel nadat Hij naar de hemel was gegaan en was teruggekomen. Ik denk dat Hij alleen maar zegt:

Hou Mij niet vast.

Ik denk dat ze Hem werkelijk vasthield. Ze klampte zich aan Hem vast. We kunnen ons nauwelijks iets anders voorstellen. Ze hield heel veel van Hem en dacht dat ze Hem verloren had toen ze Hem zag sterven. Ze zag hoe Hij begraven werd. Ze had zich ingesteld op het idee dat ze Hem nooit meer zou zien. En toen zag ze Hem, tot haar grote vreugde, weer levend. Natuurlijk greep ze Hem vast. Ze zou het niet hardop zeggen, maar ze zou denken: 'Ik laat U nooit meer gaan. Ik dacht dat ik U één keer verloren had, maar U bent terug. Ik ga U niet opnieuw verliezen.'

Dat Hij zegt:

Hou Mij niet vast, want Ik moet nog naar Mijn Vader opstijgen, kan eenvoudig het meest voor de hand liggende betekenen: Hij moet weer weggaan. We weten dat Hij dat deed. Uiteindelijk voer Hij op in het bijzijn van Zijn discipelen. Het boek Handelingen vermeldt dat, en het Evangelie van Markus ook. Hij zou weer weggaan. Met andere woorden, Hij is niet voor altijd hier. Hij is niet hier om te blijven. Hij gaat terug naar de hemel. Klamp je dus niet aan Hem vast. Dat wil zeggen: word er emotioneel niet afhankelijk van dat Ik hier lichamelijk bij je ben. Je moet Mij loslaten, want Ik zal weer weggaan. Het lijkt misschien alsof Ik terug ben, maar Ik ben niet echt terug zoals je had gehoopt. Ik ga weer weg en dan zal Ik er niet meer zijn. Klamp je dus niet te veel vast. Wees niet te emotioneel afhankelijk van Mijn lichamelijke aanwezigheid hier. Dat lijkt te zijn wat Hij werkelijk tegen haar zegt.

15

Jezus als God en Zoon van de Vader

Hij zegt:

Ga Mijn broeders vertellen dat Ik opstijg naar Mijn Vader en jullie Vader, naar Mijn God en jullie God.

Veel mensen halen dit aan alsof het betekent dat Jezus niet God is. Ze zeggen: 'Nou, Hij sprak over God als Zijn God.' Dat is waar. Dat is niet schokkend voor christenen die in de Drie-eenheid geloven. Jezus onderwierp Zich in Zijn menswording aan Zijn Vader als Zijn God en Zijn Vader.

Dat staat zelfs in Psalm 45, die in Hebreeën hoofdstuk 1 wordt aangehaald als een gedeelte dat tot Jezus gericht is. Je kunt het vinden in Hebreeën hoofdstuk 1, vers 8 en 9, een citaat uit Psalm 45, vers 7 en 8. Hebreeën 1:8-9 zegt:

maar tegen de Zoon zegt Hij : Uw troon, o God, bestaat in alle eeuwigheid. De scepter van Uw koninkrijk is een scepter van het recht. U hebt gerechtigheid lief en haat ongerechtigheid. Daarom heeft Uw God U gezalfd, o God, met vreugdeolie, boven Uw metgezellen.

HEBREEËN 1:8-9

De schrijver van Hebreeën zegt dat dit tot Jezus gericht is, en degene die tot Jezus spreekt, zegt:

God, Uw God, heeft U gezalfd met vreugdeolie.

Het is duidelijk dat de schrijver van Hebreeën zegt dat het niet ongepast is om de Vader de God van Christus te noemen. Hij is Uw God. Maar merk op dat de Zoon aan het begin van het citaat in vers 8 ook God wordt genoemd:

Uw troon, God, blijft voor altijd bestaan.

De Messias wordt aangesproken als God, en toch wordt over de Vader gesproken als Zijn God.

Deze manier van spreken is voor ons uiteraard verwarrend, omdat we de aard van de verhouding tussen de Vader en de Zoon, de godheid van Christus en het Zoonschap van Christus niet volledig begrijpen. Wat ons rest, is het idee dat Jezus, hoewel Hij in de gestalte van God bestond, toen Hij de gestalte van een dienaar aannam, een extra dimensie of identiteit aannam naast wat Hij daarvoor had gehad. Hij was niet alleen God, maar Hij was nu ook nog iets anders. Hij was ook een mens. Hij was een God-mens. De God-mens zag op naar God de Vader als Zijn God, en toch was Hij die God in menselijke gedaante.

Hoe dit mogelijk kon zijn, legt Johannes nooit uit, maar hij verwijst er vaker naar dan welke andere evangelienschrijver ook. Hij begint met dat mysterie:

In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God.

JOHANNES 1:1

Met precies die paradox opent hij zijn boek. Hij was bij God en Hij was God.

In de bovenzaal, in Johannes 14, zeiden ze:

Filippus zei tegen Hem: Heere, laat ons de Vader zien en het is ons genoeg.

JOHANNES 14:8

toen zei Jezus:

Ben Ik zo'n lange tijd bij u, en kent u Mij niet, Filippus?

JOHANNES 14:9

Met andere woorden: je wilt de Vader zien? Weet je niet naar Wie je kijkt?

Hij zegt:

Geloof u niet dat Ik in de Vader ben en de Vader in Mij is? De woorden die Ik tot u spreek, spreek Ik niet uit Mijzelf, maar de Vader, Die in Mij blijft, Die doet de werken.

JOHANNES 14:10

Hij zegt duidelijk dat Zijn vereenzelviging met de Vader bijna absoluut is. Als je Hem hebt gezien, hoeft je dus niet ook nog de Vader te zien. Je hebt dan zoveel van de Vader gezien als iemand zich ooit zou kunnen wensen. Toch zegt Hij in hetzelfde hoofdstuk, voordat het hoofdstuk afgelopen is:

Mijn Vader is meer dan Ik.

JOHANNES 14:28

Hoewel Jezus God is — en dat is wat Thomas uiteindelijk belijdt wanneer hij Hem ziet:

Mijn Heer en mijn God — spreekt Jezus over de Vader als:

Mijn Vader en jullie Vader, mijn God en jullie God.

Hoe we de leer van de godheid van Christus en de leer van Christus' ondergeschiktheid als Zoon aan de Vader met elkaar in overeenstemming moeten brengen, is voor theologen een verbijsterende kwestie. Maar dat komt alleen doordat ze zichzelf toestaan er verbijsterd over te zijn. De andere mogelijkheid is om niet verbijsterd te zijn en het eenvoudigweg niet te begrijpen. Je hoeft het niet te begrijpen en je hoeft er niet verbijsterd over te zijn. Je kunt erkennen dat er bepaalde mysteries zijn die God begrijpt. Hij spreekt vanuit het standpunt dat Hij die mysteries begrijpt, zonder ze aan ons uit te leggen. Er zijn meer dingen in hemel en op aarde dan waarvan in onze filosofie wordt gedroomd, en daarom moeten we het aanvaarden.

Jezus zei dat de Vader Mijn Vader is en dat Hij Mijn God is, en ook die van jou. Maar Jezus is eveneens God.

16

Maria als eerste getuige van de opstanding

Maria Magdalena kwam en vertelde de discipelen dat zij de Heere had gezien en dat Hij deze dingen tegen haar had gezegd. Voor zover wij weten, was die eerste verschijning van Christus voordat Hij aan iemand anders was verschenen. Maria Magdalena kreeg als eerste die gelegenheid en zij getuigde ervan. De eerste getuige van de opstanding was dus een vrouw.

De andere vrouwen hadden van engelen over de opstanding gehoord. Ze hadden dus een gezaghebbende boodschap om over te brengen, maar ze konden niet als getuigen optreden. Ze hadden Hem niet gezien. Je kunt alleen getuigen van iets wat je werkelijk hebt gezien. Als je naar de rechtbank gaat en ze vragen je om te getuigen, en je zegt: 'Ik heb iemand dit horen zeggen,' dan zeggen ze: 'Dat is bewijs van horen zeggen. Wat heb jij gezien? Wat gebeurde er werkelijk voor je eigen ogen?' De rechtbank wil alleen weten wat je hebt gezien. Je kunt alleen getuigen van wat je hebt gezien. Maria was de eerste die had gezien dat Hij was opgestaan. Johannes was het gaan geloven door de grafdoeken te zien. De vrouwen waren het gaan geloven doordat de engelen het hun hadden verteld. Maar Maria kon werkelijk getuigen: 'Jezus leeft. Ik heb Hem gezien.'

Daarom was zij de eerste evangelist, de eerste boodschapper van het Evangelie die als ware getuige optrad. De andere vrouwen waren ook boodschappers van het Evangelie. Ze konden niet getuigen van wat ze hadden gezien, maar ze hadden de informatie van engelen gekregen en brachten die dus ook over. De allereerste mensen die het Evangelie verkondigden, waren dus vrouwen.

Er is vaak op gewezen dat dit nauwelijks verzonnen kan zijn. Want als de Joden die de evangeliën schreven het verhaal hadden bedacht, zouden ze vrouwen nooit tot de voornaamste getuigen van de opstanding hebben gemaakt. De eenvoudige reden is dat het getuigenis van vrouwen in de Joodse samenleving niet betrouwbaar werd geacht. Een vrouw mocht niet in de rechtbank getuigen, omdat men niet dacht dat een vrouw als getuige betrouwbaar kon zijn. In de Joodse samenleving werden vrouwen als veel minderwaardig aan mannen beschouwd, en het getuigenis van een vrouw in de rechtbank zou helemaal niet meetellen. In het Midden-Oosten staan vrouwen niet hoog aangeschreven, of worden ze in ieder geval niet als geloofwaardig beschouwd. Als verhalenvertellers uit het Midden-Oosten dit hadden verzonnen, zouden ze daarom nooit vrouwen hebben uitgekozen als de eerste getuigen, de personen die het getuigenis aflegden.

Het is duidelijk dat deze verhalen zo worden verteld omdat dit is wat er gebeurd is. De Joodse schrijvers zouden veel liever aan het begin enkele mannelijke getuigen hebben gehad, maar God had het nu eenmaal niet zo laten verlopen. God verwachtte van de mannen dat ze het getuigenis van vrouwen geloofden, hoewel ze niet gewend waren geloof te hechten aan het getuigenis van vrouwen.

Er staat inderdaad in een van de evangeliën dat het voor de discipelen als ijdel gepraat klonk toen de vrouwen tegenover de apostelen getuigden dat ze Jezus hadden gezien. De discipelen geloofden hen niet echt. Blijkbaar geloofden ze Maria Magdalena ook niet. Daarom verscheen Jezus vervolgens aan de apostelen. Natuurlijk zou je denken dat zij de eersten zouden zijn, omdat ze Zijn apostelen zijn. Zij zijn degenen die Hij heeft uitgekozen om in de toekomst blijvend als Zijn woordvoerders op te treden. Maar hier, in vers 19, verschijnt Hij voor het eerst aan hen:

17

Jezus zendt de apostelen uit

Toen het nu avond was op die eerste dag van de week en de deuren van de plaats waar de discipelen bijeenwaren, uit vrees voor de Joden gesloten waren, kwam Jezus en Hij stond in hun midden en zei tegen hen: Vrede zij u! En nadat Hij dit gezegd had, liet Hij hun Zijn handen en Zijn zij zien. De discipelen dan verblijdden zich toen zij de Heere zagen. Jezus dan zei opnieuw tegen hen: Vrede zij u! Zoals de Vader Mij gezonden heeft, zend Ik ook u. En nadat Hij dit gezegd had, blies Hij op hen en zei tegen hen: Ontvang de Heilige Geest. Als u iemands zonden vergeeft, worden ze hem vergeven; als u ze hem toerekent, blijven ze hem toegerekend.

JOHANNES 20:19-23

Dit waren alle apostelen behalve Thomas. Naar deze verschijning aan deze mannen wordt soms verwezen, bijvoorbeeld door Paulus in 1 Korinthe 15, als Zijn verschijning aan de twaalf. Er waren er echter geen twaalf. Thomas was er niet bij en Judas was er niet bij. Er waren er maar tien. Toch werden ze nog steeds de twaalf genoemd. ‘De twaalf’ was een technische term geworden voor de groep apostelen. Ook als sommigen van hen niet aanwezig waren, en zelfs toen hun aantal korte tijd tot elf was teruggelopen en daarna weer op twaalf werd gebracht, werd de groep technisch gezien nog steeds ‘de twaalf’ genoemd.

Tien van hen zien Jezus dus op dit moment, en er gebeuren belangrijke dingen terwijl Thomas afwezig is. Eerst zegt Jezus:

Zoals de Vader Mij heeft gestuurd, stuur Ik jullie ook.

Hoewel Johannes het woord ‘apostel’ niet vaak in zijn evangelie gebruikt, is het woord ‘zenden’ hier het werkwoord dat bij het zelfstandig naamwoord ‘apostel’ hoort. Het betekent in wezen: ‘Ik apostel jullie.’ ‘Ik zend jullie als apostelen’, dat is wat dit werkwoord betekent.

18

Wedergeboorte en vervulling met de Geest

Toen Hij dat gezegd had, blies Hij op hen en zei tegen hen:

Ontvang de Heilige Geest.

Dit is duidelijk vóór Pinksteren. Pinksteren, toen de Heilige Geest op de honderdtwintig mensen die in de bovenzaal bijeenwaren in de bovenzaal kwam, zou ongeveer zeven weken later plaatsvinden. Het lijkt erop dat deze discipelen de Heilige Geest vóór Pinksteren ontvingen.

Sommigen denken dat ze Hem niet ontvingen. Sommigen denken dat Jezus alleen maar op hen blies en zei: 'Ontvang de Geest', als een manier om te zeggen: 'Er zal een tijd komen waarop de Heilige Geest op jullie zal vallen, en Ik spoor jullie aan om Hem op dat moment te ontvangen.' Maar het lijkt niet nodig dat Hij dat zou zeggen, want in de bovenzaal was het ontvangen van de Heilige Geest geen punt van discussie. De Heilige Geest viel op hen allemaal en ze werden allemaal vervuld met de Heilige Geest. Ze hoefden niet door een bijzondere wilsdaad te proberen Hem te ontvangen.

Dat Hij op dit moment op hen blaast, lijkt natuurlijk op hoe God in Adam blies. Nadat Hij Adam uit klei had gemaakt, blies Hij de levensadem in zijn neusgaten, en Adam werd een levende ziel. Op dit moment deelt Hij door de Heilige Geest leven mee aan Zijn discipelen. Ik geloof dat we moeten aannemen dat dit het moment is waarop ze werden wedergeboren. Ze worden opnieuw geboren.

Ze zouden eerder opnieuw geboren zijn als dat mogelijk was geweest. In 1 Petrus 1:3 staat:

Geprezen zij de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, Die ons, overeenkomstig Zijn grote barmhartigheid, opnieuw geboren deed worden tot een levende hoop, door de opstanding van Jezus Christus uit de doden,

1 PETRUS 1:3

Pas toen Jezus uit de dood opstond, kon dit soort wedergeboorte plaatsvinden. Jezus schonk die bij de vroegst mogelijke gelegenheid na Zijn opstanding aan Zijn discipelen.

Het opstandingsleven van Christus is wat wij bij de wedergeboorte ontvangen. Wij hebben deel aan Zijn opstanding. Wanneer we opnieuw geboren worden, gaan we over van de dood naar het leven. Dat kunnen we alleen omdat Jezus van de dood naar het leven is overgegaan. Hij moest eerst opstaan en daarna kon Hij door de Geest een nieuw leven meedelen. Dat is wat er met ons allemaal gebeurt wanneer we christen worden.

Wat er met Pinksteren gebeurde, stond daarvan los. Het was iets anders. Dat was het vervuld worden met de Geest, en dat gebeurt niet automatisch. Christenen zijn niet allemaal automatisch vervuld met de Geest. De Bijbel gebiedt ons zelfs om vervuld te worden met de Geest, hoewel daarbij wordt aangenomen dat we de Geest al hebben. In Efeze 1 vertelde Paulus de Efeziërs dat ze de Geest hadden ontvangen nadat ze tot geloof waren gekomen. Maar in Efeze 5 gebiedt of spoort hij hen aan om vervuld te worden met de Geest. Dat is blijkbaar iets anders dan alleen de Geest hebben.

In Efeze 1:13 staat:

In Hem bent ook u, nadat u het Woord van de waarheid, namelijk het Evangelie van uw zaligheid, gehoord hebt; in Hem bent u ook, toen u tot geloof kwam, verzegeld met de Heilige Geest van de belofte,

EFEZE 1:13

Je hebt het zegel van de Heilige Geest ontvangen. Je hebt de Heilige Geest, en dat is als een zegel van God op jou, als een zegelring die aangeeft dat je Gods eigendom bent. De lezers hebben dus de Heilige Geest, zegt Efeze 1:13. Maar in Efeze 5:18 zegt hij:

En word niet dronken van wijn, waarin losbandigheid is, maar word vervuld met de Geest,

EFEZE 5:18

Hij schrijft aan mensen die de Geest hebben, mensen die opnieuw geboren zijn, en hij zegt tegen hen dat ze vervuld moeten worden met de Geest. Dat gebeurt blijkbaar niet automatisch. Mensen moeten er dus uitdrukkelijk toe worden aangespoord.

Vervuld worden met de Geest is wat er met Pinksteren met de mensen in de bovenzaal gebeurde. Maar daarvoor waren de discipelen blijkbaar wedergeboren toen Jezus op hen blies en zij de Geest ontvingen.

19

Het gezag om zonden te vergeven

Dan zegt Hij tegen hen in Johannes 20:23:

Als u iemands zonden vergeeft, worden ze hem vergeven; als u ze hem toerekent, blijven ze hem toegerekend.

JOHANNES 20:23

De rooms-katholieken hebben dit zo opgevat dat God de apostelen een bijzondere bevoegdheid gaf om zonden wel of niet te vergeven. Ze geloven ook dat de rooms-katholieke bisschoppen de opvolgers van de apostelen zijn en die bevoegdheid hebben. En dat de bisschoppen priesters kunnen aanstellen en hun die bevoegdheid kunnen geven, zodat alleen rooms-katholieke priesters je zonden kunnen kwijtschelden. Daarom biechten ze bij een priester. De priester zegt: 'Je zegt zoveel weesgegrootjes, je zegt zoveel onzevaders, je steekt zoveel kaarsen aan, je doet deze dingen, en je zonden zijn je vergeven.' De priester heeft het recht je zonden wel of niet te vergeven, omdat hij door een bisschop is aangesteld. Die bisschoppen zijn de opvolgers van de apostelen, en God gaf de apostelen het recht zonden wel of niet te vergeven.

De Rooms-Katholieke Kerk heeft de Schrift beslist niet aan haar kant. Zelfs als Jezus de apostelen bijzondere toestemming gaf om zonden wel of niet te vergeven, betekent dat niet dat zij opvolgers zouden hebben die hetzelfde gezag zouden bezitten. Er wordt nergens gezegd dat de apostelen ooit opvolgers hebben. De twaalf apostelen blijven tot in eeuwigheid de twaalf apostelen in de stad van God. De twaalf fundamentstenen

vertegenwoordigen de twaalf apostelen en dragen hun namen. Zij zijn blijvend het fundament van de gemeente. Welk bijzonder gezag zij ook gehad mogen hebben dat wij niet hebben, zij hebben het niet aan iemand anders doorgegeven.

Jezus kan de apostelen zo'n bijzonder gezag hebben gegeven, maar protestanten vatten dit meestal enigszins anders op. Volgens hen zegt Jezus in feite alleen:

Ik geef jullie de opdracht om de mensen te vertellen dat hun zonden vergeven kunnen worden. Als jullie dat doen, zorgen jullie ervoor dat ze vergeving krijgen. Als jullie dat niet doen, blijven hun zonden staan. In zekere zin vergeven jullie hun zonden dus. Door het evangelie te verkondigen, reiken jullie hun Gods vergeving aan. Als jullie dat doen, zullen ze ook echt vergeven worden. Als jullie dat nalaten, blijven hun zonden staan en worden ze niet vergeven.

Gewoonlijk wordt betoogd dat Jezus hier alleen zegt dat je de taak hebt Gods vergeving aan de wereld aan te bieden door de prediking van het Evangelie, door de verkondiging van de verzoening. Als je dat niet doet, zullen de zonden van de wereld blijven staan.

Er is mogelijk nog een andere betekenis. Het zou mogelijk betekenen dat christenen — niet alleen de apostelen, maar christenen — het recht hebben mensen de zonden te vergeven die deze mensen tegen hen hebben begaan. Misschien bedoelt Hij dat hier niet, maar het lijkt er wel op dat wij, als een koninkrijk van priesters, het gezag hebben mensen vrij te spreken van zonden die zij tegen ons hebben begaan. Misschien is dit de reden waarom ons zo vaak wordt gezegd elkaar te vergeven wat ons is aangedaan. Als je broeder tegen je zondigt, vergeef hem, zodat jij vergeven kunt worden.

Toen Stefanus werd gestenigd, zei hij:

En terwijl hij op de knieën viel, riep hij met luide stem: Heere, reken hun deze zonde niet toe! En toen hij dat gezegd had, ontsliep hij.

HANDELINGEN 7:60

Hij kon niet vragen of al hun zonden vergeven mochten worden. Dat viel niet onder zijn bevoegdheid. Maar over de zonde tegen hem zei hij:

Reken hun deze zonde niet aan.

Misschien heeft God dat verzoek ingewilligd. Stefanus dacht blijkbaar dat hij het recht had dit te vragen.

Jezus Zelf zei, met specifieke verwijzing naar degenen die Hem kruisigden:

En Jezus zei: Vader, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen. En ze verdeelden Zijn kleren en wierpen het lot.

LUKAS 23:34

Dit schonk niet automatisch behoud aan al deze mensen, maar het kan heel goed zijn dat Jezus hen vrijsprak van deze specifieke misdaad tegen Hemzelf. Het kan zijn dat Jezus zegt: omdat jullie verlengstukken van Mij zijn, kunnen jullie mensen in elk geval de zonden vergeven die tegen jullie worden begaan. Dat zal de last van hun schuld en hun veroordeling op zijn minst verminderen. Ik weet niet of Hij dat bedoelt, maar vers 23 is onduidelijk, en het is duidelijk dat katholieken en protestanten het verschillend opvatten.

20

Thomas ontmoet de opgestane Jezus

Thomas, die Didymus genoemd werd, een van de twaalf — Thomas is Hebreeuws, Didymus is Grieks; beide betekenen ‘tweeling’ — was niet bij hen toen Jezus kwam. Daarom zeiden de andere discipelen tegen hem:

Wij hebben de Heere gezien.

Maar hij zei tegen hen:

De andere discipelen dan zeiden tegen hem: Wij hebben de Heere gezien. Maar hij zei tegen hen: Als ik in Zijn handen niet het litteken van de spijkers zie, en mijn vinger niet steek in het litteken van de spijkers, en mijn hand niet steek in Zijn zij, zal ik beslist niet geloven.

JOHANNES 20:25

En na acht dagen waren Zijn discipelen weer binnen, en Thomas was bij hen. Jezus kwam terwijl de deuren gesloten waren, stond in hun midden en zei:

Vrede voor jullie.

Toen zei Hij tegen Thomas:

Daarna zei Hij tegen Thomas: Kom hier met uw vinger en bekijk Mijn handen, en kom hier met uw hand en steek die in Mijn zij; en wees niet ongelovig, maar gelovig.

JOHANNES 20:27

En Thomas antwoordde en zei tegen Hem:

Mijn Heer en mijn God!

En Jezus zei tegen hem:

Jezus zei tegen hem: Omdat u Mij gezien hebt, Thomas, hebt u geloofd; zalig zijn zij die niet gezien zullen hebben en toch zullen geloven.

JOHANNES 20:29

Heel kort hierover: doordat Jezus op deze manier tegen Thomas sprak, maakte Hij hem heel duidelijk dat Jezus had gehoord wat Thomas had gezegd. Jezus herhaalt namelijk in wezen de woorden die Thomas acht dagen eerder had uitgesproken. Thomas zei:

De andere discipelen dan zeiden tegen hem: Wij hebben de Heere gezien. Maar hij zei tegen hen: Als ik in Zijn handen niet het litteken van de spijkers zie, en mijn vinger niet steek in het litteken van de spijkers, en mijn hand niet steek in Zijn zij, zal ik beslist niet geloven.

JOHANNES 20:25

Jezus was niet zichtbaar bij hen, maar Hij luisterde wel, en Hij maakte het heel duidelijk:

Weet je nog dat je dat zei? Ik heb het gehoord. Kom, steek je vingers maar in Mijn handen.

Tegen Thomas herhaalde Hij precies de woorden die Thomas had gezegd toen Thomas dacht dat Jezus er niet was.

21

Thomas belijdt Jezus als zijn God

Wat Jezus gedurende deze veertig dagen na Zijn opstanding doet — want volgens Handelingen hoofdstuk 1 lagen er veertig dagen tussen Zijn opstanding en Zijn hemelvaart — is verschijnen en verdwijnen. Voor Zijn kruisiging was Hij voortdurend bij hen geweest, en na Zijn hemelvaart zou Hij voortdurend van hen weg zijn. Er was een tussenperiode van veertig dagen waarin Hij hen daarop voorbereidde. Soms was Hij zichtbaar en soms onzichtbaar, maar Hij was altijd bij hen. Hij liet daarmee zien dat Hij ook luisterde en aanwezig was wanneer zij Hem niet konden zien. Hij bereidde hen voor op het idee dat Hij onzichtbaar bij hen aanwezig zou zijn, zoals zij Hem gedurende de drieënhalf jaar van Zijn bediening voortdurend tastbaar en zichtbaar bij zich hadden gekend. Hij zou niet meer zichtbaar bij hen zijn, maar Hij zou nog steeds bij hen zijn.

Dit is een van de dingen die Hij duidelijk maakt door te zeggen:

Thomas, ik heb gehoord wat je zei. Ik geef je de kans. Kijk zelf maar of dit Mijn handen zijn of niet.

Wij krijgen de indruk dat Thomas niet op Zijn aanbod inging, maar dat alleen het zien en horen van Hem genoeg was. Hij zei:

Mijn Heer en mijn God.

Mensen die niet geloven dat Jezus God is, zeggen dat dit slechts een uitroep van verbazing is, zoals: 'O mijn God.' Het is niet werkelijk een verwijzing naar Jezus als God; het is slechts een uiting van verbazing. Maar dat is natuurlijk onzin. Als dat het geval was, zou het niet zijn opgeschreven. Hij noemt Jezus zijn Heere en zijn God, en Jezus had daar niets op aan te merken. De God van Thomas en van de apostelen was beslist Jahweh, en nu erkent hij Jezus als zijn God. Als Jezus niet Jahweh was, zou dit godslastering zijn geweest, maar Jezus had er niets op aan te merken dat hij dit zei.

Jezus zei wel:

Jezus zei tegen hem: Omdat u Mij gezien hebt, Thomas, hebt u geloofd; zalig zijn zij die niet gezien zullen hebben en toch zullen geloven.

JOHANNES 20:29

22

Geloven zonder te zien en leven ontvangen

Er zullen veel mensen zijn van wie gevraagd wordt te geloven zonder te zien. Nadat Jezus was opgevaren, zag niemand Hem meer, behalve Paulus, misschien enkele anderen van wie wij niets weten, en Johannes op het eiland Patmos. Maar van de meeste mensen zal gevraagd worden in Hem te geloven zonder de gelegenheid te hebben Hem te zien. Jezus sprak een bijzondere zaligspreking uit over degenen die zouden geloven zonder te zien. Dat zijn wij.

Er rust een zegen op degenen die Hem zagen en geloofden. Wat een zegen zou het zijn om de opgestane Christus te zien. Dat is een grote zegen. Maar Jezus lijkt te zeggen dat er een nog grotere zegen rust op degenen die die gelegenheid niet hebben en toch geloven zonder te zien. Dat is wat van bijna alle christenen door de hele geschiedenis heen verwacht is, en wat van ons verwacht wordt.

Vers 30:

Jezus nu heeft in aanwezigheid van Zijn discipelen nog wel veel andere tekenen gedaan, die niet beschreven zijn in dit boek, maar deze zijn beschreven, opdat u gelooft dat Jezus de Christus is, de Zoon van God, en opdat u, door te geloven, het leven zult hebben in Zijn Naam.

JOHANNES 20:30-31

Johannes zegt dat er veel andere dingen zijn die hij had kunnen opnemen, andere tekenen en andere wonderen die Jezus deed, maar deze zouden voldoende moeten zijn om je te laten geloven dat Jezus is Wie Hij zei dat Hij was. Zijn voornaamste zorg is niet alleen dat veel mensen iets gaan geloven, maar dat zij leven kunnen hebben. ‘Ik wil dat jullie door te geloven in Zijn Naam leven kunnen hebben.’

Het doel van het boek, zegt Johannes, is je leven te schenken door je voldoende bewijs te geven dat je ertoe zal brengen te geloven dat Jezus is Wie Hij zei dat Hij is, want langs die weg zul je leven hebben.

Met deze woorden klinkt het alsof het boek eindigt. Het is beslist een passend einde voor het boek, en toch volgt er nog een hoofdstuk. Alle geleerden zijn het erover eens dat hoofdstuk 21 een afzonderlijk deel van het verhaal lijkt te zijn, dat misschien iets later door Johannes is toegevoegd. Maar het dient als epiloog van het hele boek, net zoals de eerste achttien verzen van hoofdstuk 1 een proloog van het boek vormen. Hoofdstuk 21 lijkt een epiloog te zijn, en dat zullen we afzonderlijk behandelen wanneer we erop terugkomen.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Markus 16:7
- Johannes 20:2
- Lukas 24:34
- 1 Korinthe 15:7

- Lukas 7:47
- Johannes 20:1-2
- Johannes 20:3-4
- Johannes 20:5-7
- Johannes 20:8-10
- Mattheüs 12:40
- Hosea 6:2
- Jesaja 53:8
- Jesaja 53:10
- 1 Korinthe 15:3-4
- Johannes 20:11
- Johannes 20:12
- Johannes 20:13
- Johannes 20:14
- Johannes 21:12
- Johannes 20:15
- Johannes 20:17
- Hebrreeën 1:8-9
- Johannes 1:1
- Johannes 14:8
- Johannes 14:9
- Johannes 14:10
- Johannes 14:28
- Johannes 20:19-23
- 1 Petrus 1:3
- Efeze 1:13
- Efeze 5:18
- Johannes 20:23
- Handelingen 7:60
- Lukas 23:34
- Johannes 20:25
- Johannes 20:27
- Johannes 20:29
- Johannes 20:30-31

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.